N:o 6 Kahdeksas vuosikerta Kesäkuu 1939

SINIRISTI

Kansallispoliittinen aikakauslehti

Päätoimittaja: Björn Smeds
Toimisto ja konttori:
P. Roobertinkatu N:o 10
Puhelimet 34492 ja 35874

Ilmestyy vähintäin kerran kuukaudessa, 8-sivuisena.
Tilataan: Toimistosta, Rautatiekirjakaupasta, Kirjavälityksestä, Postilaitoksesta, Paperi- ja kirjakaupoista.

1/1 vuosikerta . . . . 20:— mk.
1/2 vuosikerta . . . . 14:— mk.
1/4 vuosikerta . . . . 8:— mk.
Irtonumero . . . . . 2:— mk.

Hämmästyttäviä painokannejuttuja!

Onko hallitus enemmistöpuolueitten asianajaja?

Siniristin entinen toimittaja on pantu syytteeseen kahden kirjoituksen johdosta, joista toinen koskee vaalipiirijakoa, ja toinen ministeri Tannerin pitämää oikeus- ja tuomioistuinlaitosta loukkaavaa puhetta.

Kun ensiksimainittua syytejuttua on raastuvanoikeudessa ajettu varsin kummallisella tavalla, on syytä kysyä: Kenen asioita hallitus on pantu valvomaan, koko maan vaiko vain enemmistöpuolueitten; näin sitäkin enemmän, kun ei edes sanaa hallitus syytteeseenpanoon aiheuttavassa kirjelmässä ole olemassa?

Toinen syyte on taasen laadultaan sellainen, että se pakottaa väkisinkin kysymään: Onko ministeri lakien yläpuolella, s.o. saako hän tehdä rikoksen ilman että häntä siitä rangaistaan?

Tätä on syytä kysyä varsinkin nyt, kun ministeri Tanner rohkaistuneena siitä, ettei häntä jo Kotkan puheensa johdosta ole pantu syytteeseen, toistamiseen on syyllistynyt sellaiseen tekoon, josta säädetään rangaistus niin hyvin rikoslaissa kuin oikeudenkäymiskaaressa. Minkätähden Siniristissä on näihin asioihin vieläkin puututtu, johtuu siitä, että sensijaan, että ministeri Tanner olisi pantu syytteeseen, syytetään Siniristin entistä toimittajaa asiaan kajoamisesta, vaikka hänellä on ollut tarkoituksena vain nostattaa tasoa maan julkisessa elämässä. On tosiaankin syytä kysyä: ''Kuinka paljon Suomen kansa sietää?''.

Antaaksemme lukijakunnallemme edes ylimalkaisen kuvan tapahtumista sanotuissa oikeudenkäynneissä — tilan puute ehkäisee näet kaikkien oikeudenkäyntiasiakirjojen julkaisemisen — mainitsemme, että vastaaja on ensiksimainittuun syytteeseen antanut laajan vastineen vaalilakimme synnystä, sen puutteellisuudesta sekä sen epäoikeudenmukaisista seurauksista, päätyen tässä kohdin sellaiseen tulokseen, kuin mitä nyt julkaisemamme loppulausunnonluontoinen yhteenveto osoittaa:

''Edelläolevassa esityksessä olen kaikista sen vajavaisuuksista huolimatta osoittanut, että vaalipiirijako puutteellisuuksineen äänestystulosten suhteellisessa laskutavassa on perustuslain hengestä poiketen tuonut muassaan ilmeistä vääryyttä ja epäkohtia valtiolliseen elämäämme. Näiden epäoikeudenmukaisuuksien olemassaolon tietävät kaikki ne, jotka ovat ottaneet osaa maamme poliittiseen elämään. Ja niinpä esityksestänikin käy ilmi, että muunmuassa nykyiset enemmistöpuolueet ovat aikoina, jolloinka ne joutuivat taikka pelkäsivät joutuvansa kärsimään menetyksiä saman johdosta, olleet hyväksymässä ponsia ja aloitteita, joidenka tarkoituksena on ollut noiden epäkohtien poistaminen, mutta heti kun ne ovat päässeet enemmistöön, ovat ne näistä aikeistaan luopuneet ja ei ainoastaan luopuneet, vaan lisäksi ryhtyneet jarruttamaan ja suorastaan vastustamaan korjauksien aikaansaamista, näkien kernaasti, että ne päinvastoin suurenisivat. Esitykseni perusteella ja muutenkin on selvillä, että m.m. nykyisessä eduskunnassa istuu 8 maalaisliittolaista ja 6 sosialidemokraattia enemmän kuin mitä heidän äänestäjiensä määrä edellyttää, t.s. 14 edustajan ei pitäisi kuulua lisänä heille, vaan heidän vastustajillensa. Kun tämä samoinkuin artikkelissani mainittu Uuden Suomen uutinenkin pitää asiallisen sisältönsä puolesta paikkansa, ja enemmistöpuolueet tulevat jälleen hyötymään 2 paikkaa entisten lisäksi, merkitsee se jatkuvaa ja lisääntyvää epäoikeudenmukaisuutta, siitä ei päästä mihinkään. Ja niinpä minä sanonkin, että sikäli kun minut on pantu syytteeseen senjohdosta, että olisin muka kirjoituksessani esittänyt vaalipiirijaosta ja sen yhteydessä olevista seikoista jotakin paikkansapitämätöntä, on syyte hylättävä, koska minä en ole sellaista tehnyt, vaan päinvastoin puhunut täysin paikkansapitävää totuutta, ja jos taas minut on pantu syytteeseen sen johdosta, että olisin lausunut tämän totuuden kunnallekäyvällä tavalla — loukkaamisen tarkoituksen kiellän heti — niin minun on heti myönnettävä, että vaatimaton artikkelini ei muodoltansa ole sellainen, etteikö siinä mainittuja asioita voitaisi kauniimminkin sanoa, mutta kun, kuten sanottu, kielenkäyttö yksinkertaisuudestaan huolimatta ei sentään ole loukkaava, ei minua voida senkään syyn perusteella tuomita. Loukkaavana ei voida pitää sitäkään, että minä vapaassa maassa yksityisenä ja vapaana kansalaisena olen lausunut arvosteluni ja mielipiteeni asioista, jotka minua kiinnostavat, ei, vaikka olen tehnyt viittauksia ja rinnastuksia ulkomaihinkin, niin vierealta kuin se ehkä syyttäjän mielestä saattaa tuntuakin, eihän näet tämmöisenkään totuuden sanominen voi olla kunniaa loukkaavaa taikka pahentavaa, ei ainakaan silloin kun n.s. ''uuden suunnan maista'' hallituspuolueet antavat sellaisen kuvan, että vain noissa ''uuden suunnan maissa'' menetellään epäoikeudenmukaisesti, ja kumminkin itse samanaikaisesti kulkevat vähintäinkin samanlaisella tiellä. Ja niinpä, vaikka nämä ''uuden suunnan maat'' olisivatkin sellaisia, kuin mitä enemmistöpuolueet sanomalehdistössään antavat ymmärtää — mitä asianlaitaa minä en usko — niin vaikka ne olisivat tässä suhteessa epäoikeudenmukaisia, niin mitä kertakaikkiaan meikäläisiä enemmistöpuolueita auttaa ulkomaitten moittiminen silloin, kun ne itse täällä Suomessa, sanoin kieltäen, mutta teoin tehden, kulkevat vähintäinkin samaa tietä?

Lopuksi: Eniten on minua kumminkin tässä asiassa ihmetyttänyt se, että hallitus on katsonut tulleensa artikkelin kautta loukatuksi, vaikka minä en puhu muista kuin puolueista. Mitä syytä hallituksella on loukkaantua? Mitä syytä sillä on loukkaantua, *vaikka* paikkansa pitäisi, että *minä olisin ankarastikin arvostellut puolueita, s.o. yhteisöjä, joidenka olemassaoloa ei perustuslakimme edes tunne eikä hyväksy, ja joidenka syntymisenkin se on tahtonut tuhota ja estää nähdessään jo edeltä päin niissä vaaran Suomen tulevaisuudelle.* Tämäkin asianlaita tulee kyllä yhdellä edellytyksellä ymmärrettäväksi, sillä, jos hallitus täysin samastetaan enemmistöpuolueitten kanssa, mutta minun on vaikeata uskoa, että syyttäjäni taikka hallitus omaksuisi tämän kannan, sillä silloinhan olisi syyte mitä tehostetuimmalla tavalla osoittautunut hylättäväksi, se kun merkitsisi itsetuomiota, t.s. myönnytystä

siitä, että meillä ei olekaan puolueitten yläpuolella olevaa hallitusta, vaan puolueiden hallitus. Tällaista toteamista johtopäätöksen luontoisenakaan en pidä syyttäjieni puolella mahdollisena.

Jinä pyydän ja vaadin, että syyte aiheettomana hylätään.

Helsingissä, maaliskuun 17 päivänä 1939.

Yrjö Jalander.
Apteekkari; Helsinki.

Laati:
M. H. Lahonen.
lakit.kand. Helsinki."

Toisen syytejutun vastineen julkaisemme sen sijaan kokonaisuudessaan ja kuuluu se:

HELSINGIN KAUPUNGIN RAASTUVANOIKEUDELLE.

Oikeusministeriö on katsonut oikeaksi saattaa minut syytteeseen myöskin Siniristin joulukuun 17 päivänä 1938 n:rossa 20 julkaisemani kirjoituksen: "Kuinka paljon Suomen kansa sietää" johdosta, nähden minut siinä syyllistyneen loukkaavaa esitystapaa käytetyn lausuman esittämiseen, joka ei ole ainoastaan ollut vaan vieläpä tarkoitettukin halventamaan hallitusta, samalla kun raskauttavaksi asianhaaraksi on luettu kirjoitukseen liittyvä kuva. Tähän syytteeseen on minun nyt vastattava.

Kysymyksessä oleva kirjoitus on niin hyvin muotonsa kuin sisältönsä puolesta yksinkertainen koseria. Siihen liittyvä kuva ilmentää Pohjanmaalla puukkojunkkarien keskuudessa vallinnutta kansanomaista tapaa. Koserian otsikko ja kuva liittyvät varsin läheisesti toisiinsa, kun sensijaan koserian sisällöllä on vain kuvaannollisia liittymiskohtia edellämainittuihin. Tällä tarkoitan sitä, että koserian sisältö ilmentää kirjoittajassaan vähintäinkin yhtä suurta närkästymistä ja kiivastumista siinä mainittujen tapahtumien johdosta, kuin on laita henkilön, jota puukkojunkkari ahdistaa kuvassa mainituin sanoin, elein ja teoin. Koserian otsikko ja siihen liittyvä kuva eivät sellaisenaan sisällä mitään hallitusta loukkaavaa. Tämä onkin aivan ilmeistä, ja senpävuoksi on vaikeata ymmärtää, minkätähden niistä ollenkaan puhutaan silloin, kun itse asia eli tapahtumat, jotka ovat antaneet aiheen koserialle, muodostavat kysymyksen ytimen. Mikä on sitten kysymyksen ydin, mikä kysymyksessäolevassa koseriassa on sellaista, joka todella on antanut aiheen syytteen nostamiseen? Yhtä ilmeistä kuin on, ettei koserian otsikko ja siihen liittyvä kuva ole siihen aihetta antanut, yhtä ilmeistä on, että syyttämisen aiheena ovat ne lauseet, jotka nyt toistan: "Tätä tapaa tulee ilman muuta ajatelleeksi, kun seuraa sitä röyhkeää peliä, mitä marksilaiset ovat viime vuosien kuluessa pelanneet. Ja nyt — marksilaisten päästyä hallitukseen, ja senjälkeen, mitä ministeri Tanner viimeksi on ottanut esiin takataskustaan — tuntuu siltä kuin peukalo olisi siirtynyt jo niin pitkälle, ettei Suomen kansa voi enempää sietää. Vai kuinka? On tosiaan mielenkiintoista nähdä, pitääkö peukaloa siirtää vielä enemmän, niin että samä löyhkä on tuntuvissa kuin aikoina ennen punakapinaa, ennenkuin Suomen kansa reagoi? Suomen Sosialidemokraatti on järkiperäisesti ihaillut kaikkea, mikä maailmassa on punaista — Puna-Espanjaa myöten! Ja maalaisliitto istuu hyvänä toverina ja työskentelee tämän puolueen kanssa! Kysymme vielä: "Kuinka paljon Suomen kansa oikeastaan sietää?" Nyt toistamani koserian osa on siis se, joka on antanut aiheen syytökseen. Kun tarkkaa tuota koserian osaa, havaitsee, että vain kolme lausetta on siinä sellaista, jotka muodollisestikaan voisivat hallitusta koskettaa, nimittäin: "ja nyt marksilaisten päästyä hallitukseen, ja sen jälkeen mitä ministeri Tanner viimeksi on ottanut esiin takataskustaan — tuntuu — — — reagoi?", muu osa ei näet koske hallitusta lainkaan, vaan merkitsee moitetta marksilaishenkeä ja maalaisliiton matalaa puoluehenkeä vastaan, sillä sille kannalle ei nimittäin syyttäjäni voine asettua, ja vaikka syyttäjäni asettuisikin sille kannalle, että marksilaisuus ja maalaisliittolaisuus on samastettava hallituksen kanssa, niin ainakaan mikään tuomioistuin ei sitä tee. Tämänvuoksi kohdistuu puolustukseni vain viimeiseen osaan lainaamastani kirjoituksesta.

Sanottu koserian sisältää arvostelua, se paljastaa minun kiivailuni sen tapahtuman johdosta, joka on antanut aiheen kysymyksessäolevan kirjoituksen julkaisemiseen. Tämä tapahtuma oli ministeri Tannerin Kotkan Työväenyhdistyksen 50-vuotisjuhlassa 12. 12. 1938 pitämä puhe, joka ennen kaikkea juuri siltä osaltaan, joka mielestäni siinä on hyljättävintä, on julkaistu joulukuun 13 päivänä 1938 Suomen Sosialidemokraatissa. Tämä Suomen Sosialidemokraatissa julkaistu puheenosa antoi minulle aiheen kirjoittaa paitsi syytteenalaista koseriaa myös sen toisen Sinirististissä julkaistun kirjoituksen, jolla on otsikko "Puhkesiko takatasku?" "Oikeuslaitoksemme on hyvän tuulettamisen tarpeessa". Ministeri Tannerin Suomen Sosialidemokraatissa julkaisema puheen osa ja minun Siniristissä ilmestynyt kirjoitukseni "Puhkesiko takatasku?" muodostavat niinmuodoin nyt vireillöolevan asian perustan ja ytimen. Koseria "Kuinka paljon Suomen kansa sietää" taikka paremmin sanoen sanotun koserian ne lauseet, jotka ovat syytteeseenpanon perusteena, ovat niinmuodoin irrallisia ja niin vaikeasti ymmärrettäviä, että omistamatta huomiota kahdelle ensiksimainitulle, ei asiasta voi saada oikeata kuvaa.

Ja niinpä asia onkin, että sikäli kun minun perusteeni, ne, jotka ovat olleet aiheena kysymyksessäolevan koserian kirjoittamiseen, ovat oikeat ja paikkansapitävät, ei minua voida tuomita, kun taas jos ministeri Tanner on puhunut oikeaa ja paikkansapitäviä, silloin on minun asiani menetetty ja minä syypää rangaistukseen. Tämän oikeudenkäynnin on tuotava ratkaisu tähän. Tässä tarkoituksessa jätän Raastuvanoikeuteen Suomen Sosialidemokraatin joulukuun 13 päivän numeron sekä sen Siniristin numeron, jossa kirjoitukseni "Puhkesiko takatasku?" "Oikeuslaitoksemme on hyvän tuulettamisen tarpeessa", on julkaistu.

Kun niiden perusteella ryhtyy asiaa tutkimaan, onko minun koseriassa irrallisena esittämäni väitös oikeutettu, t.s. onko minulla ollut syytä arvosteluun, on ensiksi kiinnitettävä huomiota ministeri Tannerin puheeseen. Asian luonnosta johtuu, että sivuutan kaiken, mikä koskee muuta kuin minun arvostelemiseni aihetta, ja niin joudumme välittömästi asian keskeisimpään osaan.

Asian ytimen yleistetyssä muodossa tuovat julki ministeri Tannerin sanat: "Oikeuslaitoksemme on hyvän tuulettamisen tarpeessa". "Tämä erehtymättömyyden suojaan siirretty ja arvostelusta vapautettu laitos on saatettu samaan asemaan kuin paavinistuin roomalaiskatolisessa kirkossa ja on sille vahingoksi". Lainaamani lauseet sisältävät yleistetyssä muodossaan ministeri Tannerin puheen johtavan ajatuksen, kun taasen sen jälkeen eli aktuellisin osa koskettelee, eli tuomioistuinlaitosta yleensä, vaan erästä yksityistapausta eli tarkemmin sanoen Helsingin kaupungin Raastuvanoikeuden III osastoa eli sitä osastoa, jonka arpa määräsi ratkaisemaan huomiota herättäneen IKL:n jutun.

Puhe jakaantuu täten kahteen osaan, yleisluontoiseen tuomioistuinlaitosta koskevaan arvosteluun ja yksityiskohtaiseen, tuomioistuimen määrätyssä asiassa antaman päätöksen arvosteluun, ja tätä kahtiajakoa on minunkin esityksessäni käytettava. Mitä ensinnä tulee tuomioistuin- ja oikeuslaitoksemme yleisarvosteluun, on minun heti myönnettävä, että tämä on syvällinen oikeusfilosoofinen kysymys, johonka vastauksen antaminen on siksi vaikea, ettei kukaan, esittipä sitten minkälaisia perusteluja tahansa, voi varmuudella väittää olevansa oikeassa. Ministeri Tanner on tosin varsin ehdottomassa muodossa lausunut niitä tuomionsa, joka voimassaolevalle oikeus- ja tuomioistuinlaitoksellemme on kielteinen. Hän ei ainoastaan suhtaudu niihin skeptillisesti, vaan hän suhtautuu niihin täysin kielteisesti, esittäen mielipiteensä vielä niin ehdottomassa muodossa, ikäänkuin muuta oikeutettua mielipidettä ei edes voisi olla olemassa. Hän vertaa tuomioistuinlaitostamme paavinistuimeen, lähinnä roomalaiskatolisen kirkon dogmiin, jonka mukaan paavinistuin on arvostelun ulkopuolella, paavi kun on erehtymätön, ja lausuu siitä, että tämä on sille vahingoksi. Jo tämä väitös paljastaa heikkoutta. Kuinka voidaan syyllä väittää, että roomalais-katolisen kirkon dogmi, joka on vuossadat ollut voimassa ja jonka dogmin vallitessa kokonaiset sukupolvet, valtiot ja valtakunnat ovat eläneet ja kuolleet, on ollut roomalais-katoliselle kirkolle vahingollinen, silloin kun vielä tänä päivänäkin roomalais-katolinen kirkko elää ja pitää dogminsa pyhänä, eikä näytä lainkaan oireita siitä, että se tuon dogminsa vuoksi olisi kärsinyt vahinkoa. Sitäpaitsi on aivan selvää, että roomalais-katolinen kirkko, joka on erittäin perilla oikeusfilosoofisista kysymyksistäkin, olisi korjannut virheensä, jos dogmin pysyttäminen olisi ollut sille vahingollista. Kaikki viittaakin aivan päinvastaiseen, ja kun ministeri Tanner puhuu ulkomaista, lähinnä Ruotsin sanomalehdistön arvostelutavasta, viittaan minä puolestani Ranskan niinhyvin kommunistiseen kuin sosialidemokraatiseen sanomalehdistöön, joka äskettäin toimitettuun paavinvaaliin suhtautui mitä myötämielisimmin, siitä huolimatta, että sama sanomalehdistö vuosikymmenet sitä ennen oli nähnyt paavinkirkossa yhden pahimmista vastustajistaan. Mitä muuta tämä antikler ikaalisten piirin kunnianosoitus

merkitsee kuin täyttä myönnytystä siitä, että erehtymättömyyden dogmi on sittenkin osoittautunut hyödylliseksi ja elinkelpoiseksi, s.o. toiseksi kuin mitä ministeri Tanner on väittänyt. Esittämällä tällaista ministeri Tanner huomaamattaan vaatii erehtymättömyyden vaippaa itselleen samalla kun joutuu heikompaan asemaan kuin se, jota moittii. Niin on nyt käynyt, näyttämättömäksi kun on jäänyt ja jää sekin väite, että erehtymättömyyden dogmi roomalais-katolisessa kirkossa olisi ollut sille vahingollinen. Ja koska se ontuva vertaus, johonka ministeri Tanner rinnastaa Suomen oikeuslaitoksen, ei pidä paikkaansa, kuinka sitten on mahdollista väittää, että hänen väitöksensä Suomen oikeuslaitoksen erehtymättömyyden vaipasta voisi pitää paikkansa? Ja niinpä, vaikka lähdetään siitä, että Suomen oikeuslaitos olisi vaatinut itsellensä erehtymättömyyden vaippaa, vaikka oikeusjärjestyksemme olisi siirtänyt tuomioistuimet arvostelun ulkopuolelle — mitä se kertakaikkiaan ei ole tehnyt — niin näyttämättömäksi on jääpä — aivan samoin kuin oli laita paavinkirkon suhteen — olisiko moinen erehtymättömyyden vaippa sittenkään vahingoksi Suomen kansalle. Ministeri Tanner tosin tätä väittää, mutta pelkkä väitös ei ole mikään näytös. Ja kun lisäksi on aivan varmaa, että Suomen oikeuslaitos pohjautuu vuosisataiseen kehitykseen, että Suomen kansa on oikeuslaitoksensa turvin ja varassa elänyt ja tulee elämään vielä meidän jälkeemmekin, että Suomen tuomioistuin ja oikeuslaitos on vuossatojen perintö, jota ei voida miespolvessa eikä kahdessa edes hävittää, se kun kuuluu Suomen kansan yhteiskunnan olemukseen niin läheisesti, että sinä hetkenä kun siihen kosketaan, on Suomen kansakin lakannut olemasta, ymmärtää kyllä, että tuomioistuinlaitoksella on oikeus vaatia kunnioitusta. Ajatus oikeus- ja tuomioistuinlaitoksen riippumattomuudesta on niin lähtemättömästi mennyt kansaamme, että sen poisnyhtämistä on pidettävä taisteluna tuulimyllyjä vastaan. Sitäpaitsi mitä syytä on ministeri Tannerilla hyökätä oikeuslaitostamme vastaan? Mitä syytä on hänellä hyökätä roomalais-katolista kirkkoa vastaan? Mitä syytä on hänellä hyökätä Suomen valtiokirkkoa vastaan? Ja kumminkin kaikkia näitä vastaan on ministeri Tanner aikoinaan vasamansa singonnut. Ilmeisesti on siihen olemassa yksi syy, nimittäin että hän politikkona on havainnut, että nuo laitokset ovat laadultansa sellaisia, jotka muodostavat esteen niille valtapyrkimyksille, joiden ajamisen hänkin on ottanut elämäntehtäväkseen. Tärkeätä ei näytä olevan se, minkä kansa itse tajuaa ja ymmärtää itsellensä tarpeellisiksi, vaan tärkeämpää on se, minkä ministeri Tanner katsoo olevan tarpeellista. Puheessaan hän on aivan varma asiastansa, ja tätä varmuutta on tehostamassa se tietoisuus, että eduskunta on tarpeen tullen riittävällä ääntenenemistöllä hyväksyvä hänen ohjelmansa. Eduskunnassa toimitettu äänestys, enemmistöpäätös siellä, merkitsee puhujalle enemmän kuin mikään, eikä tätä asianlaitaa häiritse sekään, että tiedossa on, että taso eduskunnassa on matalampi kuin yleisessä kansassa. Ajatusta, mahdankohan olla erehtynyt, mahtaakohan ohjelmani olla huonompi kuin toisten, ei oteta huomioon, vaan päinvastoin erehtymättömällä varmuudella tuodaan julki oma mielipide samalla kun vaaditaan sille sellaista yleistä hyväksymistä, joka tahdotaan kieltää m. m. siltä, mikä kansan elämässä on osoittautunut pysyväksi ja hyödylliseksi. Se erehtymättömyyden kehä, jota ministeri Tanner väittää tuomioistuimen nauttivan, mutta jota hän vaatii omalle mielipiteelleen, voi ja muodostuukin helposti valekaavuksi.

Kun ministeri Tannerilla ei arvostelunsa ohessa ole tarjottavana mitään omaa eli vakavaa ohjelmaa, on vaikeata ymmärtää, että kysymyksessäoleva puhe todellisuudessa oli tarkoitettu muuksi kuin silmänlumeeksi, vaalipuheeksi, jolla vedotaan kansan huonoimpiin vaistoihin ja kiihoitetaan asioista vähemmän perillä olevia yksilöitä, s. o. luodaan epäjärjestystä yhteiskuntaan. Ja tämä minua kiivastuttaa. Minusta ei sovi, että hallituksen jäsen, joka tuomarinvalan nojalla on ottanut hoitaakseen maan asioita ja joka on luvannut huolehtia ja voimassapitää maassa vallitsevaa yhteiskuntajärjestystä, puhuu kansankokouksessa asioista, muka väärinä ja vahingollisina, mitä eittämättömimmällä varmuudella, vaikka näiden asioiden oikeutuksesta ei ole vähäistäkään näytöstä. Nyt kertomani muodostaakin sen periaatteellista laatua olevan syyn, joka on saattanut minut kirjoittamaan tavalla, josta vaatimaton koseriani on todistuskappaleena. Minä sivuutan tämän jälkeen ministeri Tannerin puheen yleisosan samalla kun viittaan siihen, mitä tästä samasta olen lausunut omassa artikkelissani "Puhkesiko takatasku", ja rohkenen olla vakuutettu, että niin hyvin tässä kuin tuossa artikkelissanikin olen esittänyt perusteet, jotka ainakin paljon suuremmassa määrin todistavat minun esitykseni paikkansapitäväisyyden, kuin mitä ministeri Tanner on puheessaan kyennyt tekemään omiensa puolesta.

Siirryn sitten yksityistapaukseen eli IKL:n juttuun. Aluksi ilmoitan, etten ole IKL:n jäsen ja etten ole ryhtynyt sivutarkoituksessa kirjoittamaan, enkä varsinkaan päästäkseni johonkin asemaan, vaan että olen lausunut sen mielipiteen, josta nyt on kysymys. Minä en pyri olemaan arvostelun ylä- enkä alapuolella, enkä näe mitään moitittavaa siinä, että minua arvostellaan — toisin on ministeri Tannerin laita —.

Puheessaan ministeri Tanner kertoo aluksi, kuinka eduskunta suurella ääntenenemmistöllä hyväksyi hallituksen, lähinnä ministeri Kekkosen, toimenpiteet, kun tämä lain voimalla yritti lopettaa IKL:n. Ministeri Tannerin puhe ilmentää hämmästystä, kun hän kertoo: "Hallituksen ote kesti vain 10-kunta päivää. Helsingin raastuvanoikeus, jonka ratkaistavaksi lakkauttamispäätöksen väliaikainen vahvistaminen tuli, hylkäsi sen kahdella äänellä yhtä vastaan". Minun on pakko huomauttaa jo tässä, että puhuja on aivan tarkoituksella antanut väärän kuvan Raastuvanoikeuden päätöksestä, sikäli, että hän vaikenee siitä, että raastuvanoikeus yhdeltä osin oli yksimielisesti hylkäävällä kannalla eräisiin väitteisiin nähden.

Seuraavissa lauseissa koettaa hän sitäkin enemmän korostaa tätä hämmästystä ja huudahtaa: "Eikö laki olekaan kaikille sama, mitenkä oli mahdollista, että kommunistinen puolue voitiin lakkauttaa j. n. e." On vaikeata ymmärtää, että ministeri Tanner ei näe mitään eroa IKL:n ja kommunistisen puolueen toiminnassa. Ilmeisesti puhuja on tarkoituksellisesti sekoittanut käsitteitä, jotta se tarkoitusperä, johonka hän pyrkii, nim. tuomioistuimen päätöksen arvostelu ja moittiminen, saisi riittävän taustan eli syyn. Kun hän myöntää, että raastuvanoikeuden päätöksen tultua tunnetuksi yhteiskunta tyrmistyi ja oli valmis arvostelemaan sisäministeriä kelvottomasta yrityksestä siten, että se tuomitsi sisäministerin menettelyn, niin kiiruhtaa hän nyt puheessaan sisäministerin avuksi ja selittää, että syynä tuohon tyrmistykseen on se väärä mielipide, että tuomioistuimen päätöstä pidetään aina oikeana. Tätä kansaan uponnutta mielipidettä haluaa hän lähteä poisnyhtämään. Hän tahtoo ensinnäkin kansasta poistaa siihen juurtuneen käsityksen, että tuomioistuimet ovat itsenäisiä (ministeri Tanner sanoo "muka itsenäisiä") hän tahtoo t. s. osoittaa, että ne ovat riippuvaisia, ja että kansaan on juurrutettu väärä käsitys niin syvälle, että tuomioistuimen päätöksen arvostelemista pidetään syntinä pyhää henkeä vastaan. — Näytöksenä tästä hänen väitteensä oikeellisuudesta, viittaa hän raastuvanoikeuden III osaston päätökseen, joka muka sellaisenaan on todistuskappale asiassa. Edelleen hän lausuu, että näin on asianlaita, vaikka samaan aikaan hallituksen arvostelemista pidetään suoranaisesti kansalaisvelvollisuuksiin kuuluvana ja eduskunnan arvostelemista ja halventamista kansalaishyveenä. Tehdessään tämän toteamuksen ministeri Tanner epäsuorasti myöntää sillä, että kansan kunnioitus tuomioistuinta kohtaan on selviönluonteinen ja epäkunnioitus eduskuntalaitosta kohtaan vastaavasti spontaaninen sekin, eikö tämä jos mikään ole näytös siitä, kumpi laitos todella on pystynyt hankkimaan kansassa pysyvän kunnioituksen suuremmassa määrässä ja kumpi ei? Eikä asiaa paranna lainkaa se, että eduskunta ja hallitus koettavat syytteitä nostamalla hankkia itsellensä kunnioituksen tunnetta. Tässä yhteydessä poikkean erääseen oikeudenkäyntiin, jossa se sama Helsingin kaupungin raastuvanoikeuden III osasto, jota ministeri Tanner erikoisesti moittii, 20/12 1933 äänestyksen jälkeen silloinkin antoi päätöksensä ja tuomitsi ministeri Tannerin 3.000 markan sakkoon. Juttua olen kosketellut senvuoksi, että siihen aikaan ministeri Tanner aivan päinvastoin kuin nyt on asianlaita oli sitä mieltä, että hallituksen arvosteleminen oli isänmaan palvelusta, silloinkin kun hyvässä tarkoituksessa halvensi viranomaisia, syyttäen heitä perättömistä toimista. Ministerin sanat kuuluivat tällöin: "Jos hallitus olisi halunnut menetellä samalla tavalla kuin muualla on tapana, olisi hallituksen oikeusministeri tai ehkäpä pääministeri voinut seuraavana sunnuntaina pitää puheen, jossa hän olisi esittänyt vastaväitteitään siinä tapauksessa, ettei olisi pitänyt puheen kaikkia kohtia oikeaan osuneina. Sen sijaan turvautui hallitus sille itselleen niin vähän kunniaa tuottavaan menettelyyn kuin syytteen nostamiseen". V. 1933 ministeri Tanner puhui tähän henkeen, v. 1939, kun hän on itse ministerinä, menettelee hän juuri sen vastaisesti. Totuus

v. 1933 eli se, mikä sopii hallitukselle ja mikä ei, on ministeri Tannerin mielestä toinen kuin v. 1939, mutta laki ja tuomioistuinlaitos, ne jotka ovat tuulettamisen tarpeessa, ovat samat. Myöhemmin palaan tähän samaan asiaan toisessa yhteydessä, nyt vain olen osoittanut, että tällä kertaa katsoo ministeri Tanner sopivaksi kieltää hallituksen arvostelemisen, oltuaan aiemmin sitä mieltä, että se merkitsi kansalaishyvettä.

Tällainen mielialojen vaihtelevaisuus tekee jossain määrin helpommin ymmärrettäväksi hänen Kotkan puheensakin. Ja niinpä ministeri Tanner ei näe mitään moittitavaa siinä, että tuomioistuimien päätöksiä halvennetaan, vaikka hän hallituksen kunniasta on erittäin arka, O.K:n 28 luvun 1 § :n määräyksetkään kun eivät tuollaista moittimista estä. O.K:n 28 luvun 1 § käsittää nimittäin ministeri Tannerin tulkinnan mukaan vain sellaista moittimista, jolloin *tuomioistuinta ansaitsemattomasti moititaan*, kuten esim. siitä, että väitetään, että tuomarit, vastoin parempaa tietoa, ovat väärin tuominneet, vaikkeivät ole sitä tehneet. Perusteellisuuden vuoksi vetoaa hän lain ruotsinkieliseen alkutekstiin ja selittää sanan "kvälja" oksentamiseksi, lisäten sen kuvaannollisesti merkitsevän sitä, ettei tuomioistuimen päälle saa oksentaa, mutta arvostella kyllä saa. Kys. oleva lainpaikka on ollut voimassa jo parisataa vuotta, mutta tiedettävästi ei kukaan tätä ennen ole sille antanut sellaista sisältöä kuin ministeri Tanner nyt on tehnyt, ja niinpä olen aivan vakuutettu siitä, että ken väittää, että tuomioistuin esim. vaikka tyhmyydestä taikka huolimattomuudesta antaa väärän tuomion, niin saa hän siitä rangaistuksen, vaikkei edes kuvannollisesti ole oksentanutkaan tuomioistuimen päälle! Sana kvälja ei muuten merkitse "oksentaa", vaan pahoinvointia ja tarkoittaa kysymyksessäolevassa lakitekstissä "alistumispakkoa l. resignatiota". Kun ministeri Tanner on käyttänyt sanaa oksentaa, ei sanan käyttö johdu sattumasta, vaan se on keino, jolla sopivasti voi alentaa ja halventaa tuomioistuinta. Keino todistaa kumminkin niin matalaa tasoa, että Suomen hallituksen jäsen, jonka ensivelvollisuuksiin kuuluu oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen säilyttäminen ja voimassa pitäminen, ei saa sellaiseen syyllistyä. Ensiksikin, Suomen tasavallan hallituksen jäsenellä täytyy olla parempia ja tehokkaampia keinoja epäkohtien poistamiseen, s. o. *tuomioistuimen ansaitsemien moitteiden esilletuomiseen, kuin palopuhe kansalaiskokouksessa*, jos syytä oikaisuun on; ja toiseksi, silloin kun tuomioistuimessa ei ole syytä ollenkaan — näytöksenä tästä on juuri se, että tuomareita ei ole saatettu syytteeseen — on hävitty juttu kärsittävä kaikessa hiljaisuudessa. Se, että ansaitsemattomat moitteet singotaan julki vielä kansankokouksessa palopuheina, on kuitenkin kaikkein kelvottominta. Tässä onkin pääsyy, mikä sai minut kynään tarttumaan. On ensi kerta, jolloin istuvan hallituksen jäsen on niin avuton, että selittää, ettei muuta keinoa ilmiväärryyden oikaisemiseen ole, kuin vetoaminen kadun parlamenttiin. Juuri tällainen menettely laskee hallituksen arvovaltaa. Ministeri Tanner on näkevinään raastuvanoikeuden päätöksessä suoranaisia sammakoita, ja niinpä hän väittää, että *kaikki tässä maassa tietävät* totuuden olevan k.o. asiassa aivan päinvastaisen kuin mitä raastuvanoikeuden päätöksessä sanotaan! Väitös on niin ehdoton kuin olla saattaa; kaikki siis tässä maassa tietävät, myöskin ne raastuvanoikeuden jäsenet ja tuomarit, jotka päätöksen antoivat, että totuus oli toinen, kuin mitä päätöksessä sanottiin! Tietoisesti raastuvanoikeus menetteli siis tavalla, joka poikkesi totuudesta!

Kun muistaa ministeri Tannerin tulkinnan oikeudenkäymiskaaren 28 luvusta, nimittäin että vain ansaitsemattomilta moitteilta on tuomioistuin suojattu, huomaa, että ministeri Tannerkin aivan tarkoituksellisesti on asettanut sanansa niin, että hän väittää tuomioistuimen jäsenten aivan tahallansa ja tarkoituksellisesti antaneen väärän tuomion. Tämä on sangen paljon, ja minä ihmettelenkin, minkätähden ministeri Tanner, joka on Suomen tasavallan hallituksen jäsen, ei ilmoita asiaa oikeuskanslerille. Hänen velvollisuutensa hallituksen jäsenenä vaatii sitä ehdottomasti, semmenkin kun hän tietää, että ne tuomarit, jotka niin menettelevät, eivät sen jälkeen voi tässä maassa tuomareina istua. Minkätähden ei ministeri Tanner menettele, kuten laki vaatii, minkätähden hän vain puhuu kansankokouksessa? Vastaus on selvä: hän tietää, että hänen linkoamansa syyte on väärä ja perusteeton. Mutta lisäksi hän tietää, ettei ole mahdollista muualla kuin kansankokouksessa esittää moisia mielipiteitä, ja kun niiden esittäminen kansankokouksessa palvelee hänen tarkoitusperiään, esittää hän syytöksensä mieliä kuohuttavalla häikäilemättömyydellä. Mutta ei ainoastaan tässä yksityiskohdassa ministeri Tanner anna väärää kuvaa raastuvanoikeuden päätöksestä, vaan hän antaa sen kaikessa, mihinkä hänen sanansa osuvat, niinpä hän lausuu, että raastuvanoikeus on katsonut olevansa oikeutettu selittämään m.m. minkä verran kansanvaltaisessa maassa saa hallitusta halventaa j.n.e. Kun ministeri Tannerilla oli tiedossansa raastuvanoikeuden päätös puheensapitämisajankohtana, ja kun sanotussa päätöksessä ei ole vihjaustakaan moiseen, merkitsee tämä täysin perättömän ja tietoisesti väärän asianlaidan esittämistä. Minulla on, mutta ministeri Tannerilla ei ole, syytä kysyä, eikö laki olekaan tässä maassa kaikille sama? Sillä onhan ennenkuulumatonta, että tuomioistuinta saa ministeri rangaistuksetta herjata kuinka törkeästi tahansa.

Eräs asianlaita, johtopäätös, joka niin hyvin perusteittensa kuin tulostensa puolesta on niinikään väärä, ja johon olen huomiota kiinnittänyt, nimittään kun hän sanoo: "Joka tapauksessa kansalaiset luottavat paljon enemmän eduskunnan tuomioon IKL:n asiassa kuin yhden nuoren tuomarin sanelemaan päätökseen Helsingin raastuvanoikeudessa". Ministeri Tanner tietää erittäin hyvin, ettei sanottua päätöstä ole sanellut yksi nuori tuomari, vaan että se on tuomarivastuulla tehdyn äänestyksen tulos. Kuinka on mahdollista ajatella, että äänestyksen tulos eduskunnassa olisi suuremman arvoinen kuin tuomioistuimessa? Tuomioistuimessa tapahtuu äänestys perustellun lausunnon kera, eduskunnassa perusteluitta. Tuomarien tekemää päätöstä vastaan voidaan hakea muutosta, tuomion purkaminenkin on mahdollista, mutta eduskunnan jäsenet eivät vastaa käytännöllisesti katsoen mistään, äänestys kun on salainen. Kun taso eduskunnassa on matalampi kuin yleisessä kansassa — vrt. edellistä puolustuskirjelmääni — ja paljon alhaisempi kuin taso tuomioistuimessa, ymmärtää kyllä kuinka vaarallisilla opeilla ministeri Tanner kadun parlamenttia kiihoittaa.

Edellä olevassa olen omistanut huomiotani sille puheelle, jonka ministeri Tanner piti ja joka sai minut kiivastumaan ja m. m. kirjoittamaan sen koserian, josta nyt olen syytteessä, ja minä rohkenen olla vakuutettu, että ken hyvänsä kiihkottomasti arvostelee asiaa, ei voi päätyä muuhun tulokseen, kuin että minulla on ollut syytä asiaan puuttua, koska ei ole paikallaan, että Suomen tasavallan hallitus alentuu niin tavattomasti halventamaan sitä yhteiskuntaa ja sen oikeusjärjestystä, jossa se toimii, kuten ministeri Tanner nyt on tehnyt. Ei ole paikallaan, että tällainen asia painetaan villasella, ei ole paikallansa, että läpi käsien saavat luistaa moiset yhteiskuntaa repivät, sen kalleinta järjestystä järkyttävät teot. Yhteiskunnan on oman itsesäilytysvaistonsa vuoksi reagoitava, ja kun reaktiot eivät ole vielä näkyvissä, olen minä katsonut velvollisuudekseni kirjoittaa koseriani "Kuinka paljon Suomen kansa sietää"? Siihen on minulla kertakaikkiaan ollut pätevät syyt, ministeri Tannerin puhe kun merkitsee rikosta eli rangaistavaa tekoa, tekoa, jolla koetetaan saada rauhattomuutta ja tyytymättömyyttä yhteiskuntaan.

Olen kysymyksessä olevasta IKL:n asiasta puhunut aivan ulkokohtaisesti. Oikeudenkäynnistä oikeudenkäyntinä ja sen asiasisällöstä, vielä vähemmän sen tarpeellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta en ole puhunut mitään. Tietoni tähän puoleen asiasta perustuvat yksinomaan sanomalehtiin, joten en yksityiskohtiin edes voi puuttua. Kuitenkin on se kuva, minkä asiasta olen saanut, sellainen, että kysymyksessä oleva IKL:n lakkauttamisjuttu oli raastuvanoikeuden III osaston ratkaisuhetkellä niin sisältönsä kuin prosessualisen muotonsa puolesta kehno, juridisesti mahdoton ja käytännöllisesti hataraisti koottu, niin että jo näittenkin puutteitten vuoksi olisi luullut ministeri Tannerin olevan pidättyväisempi arvostelussaan.

Nyt moititaan tuomioistuinta vain sen perusteella, ettei se ole niellyt eduskuntaenemmistön päätöstä totuutena. Onhan selvää, että jos mikä tahansa oikeudenkäynti huonosti kyhättynä pannaan vireille, ja sellainenhan ministeri Kekkosen viirittämä oikeudenkäynti oli, menetetään se jo pelkkien muotovirheittensä vuoksi, eikä asiaa auta lainkaan se, että kielteinen tulos merkitsee tappiopuolelle minuspisteitä. Epälemättä olisi hallitukselle ja sen arvovallalle ollut edullisempaa, jos se olisi antanut jutun kulkea ministeri Kekkosen nimissä ja vastuulla, hänen toimenpiteenään olisi se ollut helpommin ymmärrettävissä kuin mitä se nyt on.

Edellä olevassa katson näyttäneeni, että kysymyksessä olevassa koseriassa en ole esittänyt mitään perusteetonta enkä loukkaavaa, en tehnyt mitään loukkaamisen tarkoituksessa — ja sen vuoksi vaadin, että tämäkin syyte täysin perusteettomana hylätään. Loppusanoina viittaan siihen,

Epäonnistunutta peräytymistien etsintää!

Sen ankaran arvostelun johdosta, jonka kohteeksi sosialidemokraattisen puolueen johtaja Tanner on monelta eri taholta joutunut, kun hän on hyökännyt oikeuslaitoksemme arvovaltaa vastaan, on ''Suomen Sosialidemokraatti'' 9/6 julkaissut pääkirjoituksen, jossa lehti, heikosti ja epäonnistuneesti puolustaen herra Tanneria, koettaa luoda hänelle peräytymistien.

Kukaan herra Tannerin arvostelijoista ei ole yrittänytkään väittää, etteivätkö tuomaritkin olisi erehtyviä ihmisiä, ja etteikö joskus saataisi suorastaan virheellisiäkin tuomoita. Ei ole paikallansa lähteä huonoa asiaa puolustamaan väärillä edellytyksillä, sillä se tekee asian vieläkin huonommaksi — vaan parempi on kertakaikkiaan tunnustaa olleensa väärässä.

''Suomen Sosialidemokraatti'' esittää herra Tannerin puheen muka kansamme oikeustajunnan spontaanina ilmauksena samalla kun se yrittää uskotella lukijoilleen, että herra Tannerilla olisi muka ollut perustetta ja syytä puheeseensa, koska sen sisältö on laadultaan sellainen, että se herättää kansassa oikeutettua vastakaikua — s.o. koska kansa pitää sitä oikeana. *Näin asiaa ei saa ottaa.* Kansan oikeustajunta, samoin kuin tuomarien pätevyyskin, ovat näet molemmat *pitkän, järjestelmällisen ja elimellisen kasvatustyön hedelmiä.* Tämän oikeushengen viljelemistä varten on meillä olemassa laitoksia sellaisia kuten kansaneduskunta, yliopistomme lainopillinen tiedekunta ja itse oikeuslaitos. Järjestelmämme käytännöllisiä puutteellisuuksia, joita tietenkin on aina olemassa, on korjattava, mutta vain näitten elimien toiminnan omissa puitteissa. On olemassa selviä määräyksiä siitä, *mitä on noudatettava* niitten arvovallan säilyttämiseksi ja *miten niitä saa arvostella,* jotka kehitys yhä parempaan suuntaan jatkuisi. Nämä ovat ne ''pelin säännöt'', joiden noudatamista m.m. ministeri Kekkonen niin ankarasti vaatii ''Demokratian itsepuolustus''-nimellä julkaisemassaan kirjasessa. Niinpä nämä säännöt m.m. määräävät, koska tuomaritkin ovat erehtyviä ihmisiä, että totuuden etsintä on tapahtuva kolmessa asteessa, niin että asiapuoli, joka katsoo esimerkiksi alioikeuden erehtyneen, on tilaisuudessa vetoamaan ylioikeuteen j.n.e. Tässä on siis selvästi viitoitettu tie sille, joka herra Tannerin tavoin tuntee olevansa johonkin tuomioon tyytymätön — muuta tietä ei ole. Nuo samat ''pelin säännöt'' määräävät siis, ettei kukaan saa muilla tavoin, kaikkein vähimmin *mielivaltaisella* tavalla, arvostella annettua tuomiota, tämä kun on omiaan vaarantamaan oikeuslaitosta.

Kieltolain ja sen johdosta toimeenpannun kansanäänestyksen meille antama kokemus on jo osoittanut, ettei edes kansaneduskunta aina ole kansan oikeustajunnan erehtymätön puntari. Jos lisäksi ajattelemme kuinka törkeästi *tilapäinen* yleisöjoukko voi käyttäytyä esimerkiksi elokuvateatteripalon sattuessa, niin huomaamme ilman muuta ja aivan selvästi, ettei niitä vaistoja, joita taitava puhuja onnistuu herättämään jossakin kansankokouksessa, saa mitenkään samastaa kansan oikeustajunnan kanssa.

Eikähän herra Tanner ole tässä asiassa vedonnutkaan ''kansan oikeustajuntaan'', vaan hän on — yhteiskuntajärjestelmämme ''pelin sääntöjä'' rikkoen — ääntenkalastustarkoituksessa pitänyt palopuheen tilapäisessä kokouksessa ja siinä mitä törkeimmin loukannut tuomioistuinta. Kun ''Suomen Sosialidemokraatti'' nyt yrittää siirtää Tanneriin kohdistuneen arvostelun hänen vastustajiensa vaalikuumeen tilille, niin tämä muistuttaa sellaista rikollisen menettelyä, joka pelastuakseen pulastaan viittaa *toiseen* henkilöön ja huutaa: ''Ottakaa varas kiinni!''

Tuomari voi tosin erehtyä hänkin, mutta paljon suuremman erehtymisvaaran alainen on valtaan pyrkivä puolueenjohtaja, joka linkoaa sanansa vaalikokouksessa ja tekee sen ajattelemattakaan sitä, että hänen olisi noista sanoista vastattava. Näin on herra Tanner tässä asiassa tehnyt. Aivan siitä riippumatta, mitä ajatellaan IKL:eesta, merkitsevät hänen tuomioistuinta loukkaavat sanansa ehdottomasti pohjan kaivamista lailliselta yhteiskuntajärjestykseltämme, t.s. siinä demagoogisin ottein pyritään diktatuuriin. Tämä on rikos, *joka vaatii oikaisua ja hyvitystä.*

---

mitä ministeri Tanner on puolustuksekseen esittänyt eräässä toisessa jutussa, kuin mistä jo edellä olen kertonut, ja jossa jutussa Helsingin kaupungin Raastuvanoikeus 17/3 1919 antoi päätöksensä. Ministeri Tanner lausui tällöin muunmuassa: ''Jonkin valtiollisen suunnan tai jonkin hallituksen toimenpiteen arvostelua ei tähän saakka ole sivistysvaltioissa ja kansanvaltaisissa maissa yritettykään estää. Sen on katsottu kuuluvan kansalaisoikeuksien joukkoon. Nyt meidän maassamme herra oikeusministerin aloitteesta siihen kuitenkin pyritään ja välikappaleena käytetään äskettäin julaistua ''kiihoituspykälää''. Rikoslain 16 luvun 24 pykälää''.

Helsingissä, toukokuun 20 päivänä 1939.

Liberalisti paljasti – liberalismin

Niin uskomattomalta kuin se voi kuulostaakin, se on sittenkin totta! Olen kerran tavannut — rehellisen liberalistin.

Hän erosi siinäkin mielessä tavallisten liberalistien laumasta, että hän ei kieltäytynyt pohtimasta aikamme kysymyksiä. Syntyi oikein vilkas keskustelu niistä. Ja juuri siinä keskustelussa hän osoittautui rehelliseksi.

Puhuimme liike-elämästä. Hän oli hiljattain tehnyt hyvän ''kaappauksen''. Hän oli ostanut jotakin, jonka arvo oli paljon suurempi kuin hänen siitä maksamansa hinta. Myyjä ei tietänyt sitä ja sentähden myi halvalla.

''Ellei olisi viisaita ihmisiä, jotka pystyvät tekemään tällaisia kaappauksia'', selitti ystäväni, ''niin ei syntyisi mitään suuria yrityksiä eikä suuria rikkauksiakaan. Ei kukaan rikastu tekemällä päiväpalkasta työtä. Ja suuret yritykset, suuret rikkaudet ovat kuitenkin tässä maailmassa tarpeellisia''.

Hän siis myönsi ''pettäneensä'' kanssaihmisiään, ja lausui mielipiteinään, että tällaista olisi muka *pidettävä luvallisena.* Toisin sanoen: liikemiehenä hän oli venäläisen sananlaskun kannalla, joka kuuluu: ''Ellet kykene pettämään, niin et kykene kauppoja tekemään''. Hänen rehellisyytensä tuli ilmi siinä, ettei hän yrittänytkään kieroilla korulauseilla salata tätä mielipidettään.

Tällä avomielisyydellään hän paljasti liberalistien ajattelutavan ytimen. Tulkoot selville, *minkätähden* liberalistit ja ''demokraatit'' pitävät niin suurta melua niin sanotusta ''vapaudesta''. He pitävät elämän taistelua niin raskaana taisteluna, ettei siinä voi selviytyä puhtailla aseilla. Julistettakoon siis ''vapauden'' aatetta niin laajana käsitteenä, että siihen mahtuu myöskin vapaus *pettää,* vapaus *valehdella,* vapaus *käyttää kieroja keinoja,* vapaus *hyötyä toisten kustannuksella* (ken siihen vain pystyy), vapaus *sortaa toisia* (ken pystyy hankkimaan itselleen siihen valtaa), vapaus *johtaa ihmisiä harhaan* — j. n. e!

Käytännössä tämä tietenkin johtaa siihen, että voimakkaammat ja ovelammat yksilöt keräävät käsiinsä rikkautta ja valtaa, kun taas heikommat saavat armotta sortua elämän taisteluun.

Tämä kierouden pitäminen muka *hyveenä* paljastuu selvästi nykyaikamme poliittisessa elämässä. Sillä vaikka liberalistit ajattelevat tällä tavalla, niin he kuitenkin puhuvat komeita sanoja ''vapaudesta, veljeydestä ja tasavertaisuudesta''. Juuri tämä on kaksinaamaisuutta — muta liberalistien mielestä tuollainen kaksinaamaisuus onkin sallittava ja luvallinen yhtähyvin kuin kierouden muutkin ilmenemismuodot. Ihanteet eivät siis muka ole mitään todellista ja velvoittavaa — ne ovat ainoastaan ansoja, millä ovelat ja voimakkaammat pyydystävät tyhmiä ja heikompia!

''Demokraattinen'' politiikka onkin sentähden nyttemmin muodostunut *kilpailuksi siitä, kuka pystyy taitavimmin johtamaan yleistä mielipidettä harhaan.* De-

"Ken lepohon itsensä heittää, on kuollut jo eläessään"

"Elämä on taistelua" ja "taistelu elämää." Nämä ovat ne kaksi elämän perustotuutta, joiden mukaan jokaisen todellisen ihmisen täytyy toimia ja työskennellä sillä paikalla, mihin kohtalo hänet on asettanut työhön isänmaan ja kansan hyväksi.

Isänmaa odottaa jokaisen kansalaisensa täyttävän velvollisuutensa sitä kohtaan. Se vaatii meiltä yömme ja taistelumme, korvatakseen sen antamalla meille korkean ihanteen, halun elää suomalaisena, tuntea suomalaisesti ja taistella suomalaisena.

Vanhat esi-isämme sanoivat, että ken ei tee työtä, hänellä ei ole oikeutta syödä leipääkään. Tämä on eittämätön totuus. Voiko kansa elättää yksilöä, jolla on voimia, muttei halua tehdä työtä ja joka senvuoksi Jaiminlyö työnteon moraalisen pakon? Jokainen todellinen isänmaanystävä vastaa tähän kieltävästi. *Yksilö ei saa elää kokonaisuuden kustannuksella, vaan sen hyväksi.* Kansa on asetettava oman henkilökohtaisen mukavuuden yläpuolelle. *Kansa ja isänmaa ovat ne tekijät, jotka asettavat jokaiselle jäsenelleen työnteon velvollisuuden.*

Mutta pelkkä työntekokaan sen itsensä vuoksi ei riitä. Yksilön on oltava paitsi työtä tekevä yksilö, myöskin taisteleva yksilö.

Kansalainen voi taistella suurien ihanteitten, mutta myös alhaisten päämäärien hyväksi. Todellinen suomalainen pitää ylimpänä ihanteenaan taistelua isänmaan, suomalaisen kansan ja Suomen heimon elinoikeuksien puolesta. Ne, joiden taistelu keskittyy omiin kunnianhimoisiin pyyteisiin ja henkilökohtaiseen itsekkyyteen, eivät edes ansaitse nimeä suomalainen. He ovat kiipijöitä, joita yksikään kansa ei siitä kärsimättä, voi pitää kansaruumiissaan. Heidät on toimitettava työhön, joka karkoitaa itsekkyyden, tai kokonaan poistettava yhteiskunnasta ja ehkäistävä siten heidän aiheuttamansa kansakunnallinen vaara.

Ne yksilöt, jotka ovat vetäytyneet taistelua pelästen syrjään siitä voimainmittelystä, jota nykyään käydään, ovat, kuten otsakkeemmekin sanoo, kuolleita jo eläessään. He ovat yhteiskunnallisesti ja henkisesti kuolleita pikkusieluja, joiden toiminta rajoittuu oman edun ahtaaseen piiriin. He ovat niitä yhteiskunnan loiseläjiä, joiden nautintona on nähdä toisten joutuvan kärsimään heidän laiskuutensa vuoksi. Tällaisista henkisesti kuolleista ovat erinomaisena esimerkkinä juutalaiset. Koko heidän toimintansahan on *työtä oman mukavuuden ja heidän rotunsa vallan lisäämiseksi isäntäkansan kustannuksella.* Valtiovallan olisi jyrkillä lainsäädäntätoimenpiteillä ehkäistävä näiden kansan kustannuksella eläjien jatkuva työn väärinkäyttö!

Valtiosäännössämme on kohta, joka määrää, että jokainen kansalainen on sodan aikana työvelvollinen. *Työvelvollisuus on ulotettava myöskin rauhan ajalle.* Kansalaisen on pakko tehdä työtä; ansioton työstä irtautuminen on ehkäistävä!

Nykyisessä yhteiskunnassa ei yksilön työtä huomaa kokonaisuutta tarkastellessa, mutta yhdenkin yksilön lepo vaikuttaa yhteiskunnalliseen koneistoon häiritsevästi ja koko kansa kärsii siitä, *on siis kansalaisrikos jäädä syrjään työstä ja taistelusta kansan ja isänmaan vaurastumisen ja voimistumisen puolesta.*

Valtion on kuitenkin taattava, että jokaiselle kansalaiselle annetaan työnteon tilaisuus. Jos valtio vaatii työtä, on sen myös sitä annettava.

Työnteon suurena ihanteena olkoon halu toimia isänmaan hyväksi. Kun nuori polvi nousee luomaan uutta, mahtavampaa Suomea, se tietää velvollisuutensa työskennellä ja taistella Suomen, Suur-Suomen ja Suomen heimon hyväksi. Nuori polvi on taistelevaa joukkoa, joka luo työllään isänmaastaan valtakunnan, jonka nimeä ei mainita enään pikkuvaltiona, vaan valtakuntana, joka on mahtitekijä Pohjolassa ja koko Euroopassa.

T. A. T.

---

mokratian ja uuden suunnan taistelu on sentähden ennenkaikkea *taistelua niitten mainosvälineiden hallitsemisesta, joilla yleinen mielipide muovaillaan.* Juuri niistä nyt taistellaan. Demokraatit puhuvat komeita sanoja "sanan vapaudesta" — ja samalla he suunnittelevat "suojelulakia", jonka tarkoituksena on *monopolisoida* vallassa olevien puolueiden pomoille tuo muka "vapaan" sanan käyttö.

Jo ilman "suojelulakiakin" on suurella ilmoituslehdellä (kuten Helsingin Sanomilla) käytännössä paljon suuremmat mahdollisuudet vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen kuin esimerkiksi "Siniristillä", koska ilmoituslehteä tilataan ja ostetaan laajalti juuri ilmoituksien vuoksi, mutta Siniristiä lukevat ainoastaan sellaiset henkilöt, joilla on määrättyjä poliittisia harrastuksia. Jo tämä tosiseikka sinänsä tekee puheen "sanan vapaudesta" pelkäksi silmänlumeeksi. Se tekee tyhjäksi myöskin korulauseet "kansan tahdosta". Ennenkuin kansa yleensä *voi* tahtoa mitään, täytyy sen saada tietää totuus, ja lisäksi sen täytyy saada tietää *kaikki* eri piirien ja suuntien perustelut vireillä olevien kysymyksien suhteen, jotta se olisi tilaisuudessa *toteamaan, vertailemaan, valitsemaan* ja *harkitsemaan.* Vasta tämän jälkeen voi kansa muodostaa itselleen todellisesti *vapaan* mielipiteen ja sen perusteella määritellä ja tuoda ilmi tahtonsa.

Näin ei ole nykyisessä "demokraattisessa" yheiskunnassamme asian laita. Ja sentähden onkin "yleinen mielipide" tai "kansan tahto" nykyisissä olosuhteissamme ainoastaan *petollisen mainonnan tuloksia,* joita saatetaan aikaan rahan voimalla.

Otaksukaamme hetkeksi, että meillä säädettäisiin sellainen painovapauslaki, etteivät ilmoituslehdet saisi sisältää politiikkaa, mutta että kuka tahansa olisi oikeutettu julkaisemaan poliittisia lehtiä, joissa ei saa olla ilmoituksia ja joissa *on annettava tilaa tasavertaisesti jokaiselle aatesuunnalle.* Silloin jokainen kansalainen saisi totuudenmukaisen ja täydellisen kuvan poliittisesta tilanteesta, ja menestys lankeaisi aina sille aatesuunnalle, joka on pystynyt asianmukaisimmalla ja pätevimmällä tavalla perustelemaan kantansa. *Silloin* voitaisiin paremmalla syyllä puhua "sanan vapaudesta", sillä se olisi silloin *käytännössäkin* vapaa. Silloin voitaisiin todellakin puhua "kansan tahdosta", koska kenelläkään ei olisi tilaisuutta käyttää valta-asemaansa väärin laajojen piirien mielipiteiden harhaan johtamiseksi, vaan kansan tahto muodostuisi itse asiassa aivan vapaan harkinnan pohjalla.

Tälläinen olotila olisi todellakin "demokraattinen" eli kansanvaltainen. Mutta voidaan pitää varmana, että juuri innokkaimmat "demokraattimme" ja liberalistimme tulisivat vimmatusti vastustamaan sellaisen painovapauslain säätämistä. Ja tämä todistaa, ettei meidän n. s. "demokratia" suinkaan ole rehellinen, vaan päin vastoin vilpillinen. Se puhuu "vapaudesta" ja pyrkii peloittamaan kansaa "diktatuuri"-kummituksella ainoastaan säilyttääkseen määrättyjen piirien etuoikeuden yleisen mielipiteen muovailemisvälineiden käyttöön. Mikä oli todistettava.

Siniristin entiselle päätoimittajalle 4,000 mk sakkoa

Helsingin raastuvanoikeus julisti t. k. 14 p:nä päätöksen aikakauslehti "Siniristin" entistä päätoimittajaa, Yrjö Vilhelm *Jalanderia,* vastaan ajetussa painokannejutussa. Kuten aikaisemmin on kerrottu, on virallinen syyttäjä oikeusministeriön toimesta vaatinut vastaajalle rangaistusta siitä, että aikakauslehdessä oli otsikolla "Kuinka paljon Suomen kansa sietää?" julkaistu kaksi kirjoitusta, joiden syyttäjä on katsonut olleen tarkoitettu halventamaan hallitusta. Toisessa kirjoituksessa oli esitetty uutta vaalipiirijakoa koskevia arvosteluja, ja toisessa ankarasti arvosteltu ministeri Tannerin tunnettua Kotkan työväenyhdistyksen 50-vuotisjuhlassa pitämää puhetta, jossa puhuja oli esittänyt oikeuslaitoksen toimintaan kohdistuvia moitteita. Raastuvanoikeus hylkäsi edellisen kirjoituksen johdosta tehdyn syytevaatimuksen, mutta jälkimmäisen kirjoituksen johdosta tuomittiin vastaaja, koska katsottiin hänen kirjoituksellaan tahtoneen halventaa hallitusta, 4000 mkn suuruiseen sakkorangaistukseen, rikoslain 16. luvun 24. pykälän 2. mom. nojalla. Puheenaoleva aikakauslehden numero julistettiin valtiolle menetetyksi. Sekä syyttäjä että tuomittu ilmoittivat heti tyytymättömyyttä päätökseen.

Avoin kirje Suomen valtionkirkon ylipaimenelle

Välttääkö Suomen Lutherilainen kirkko kannunottoa eräässä nykyaikamme ydinkysymyksessä, vai kieltääkö se oppi-isänsä?

Korkea-arvoisa Herra Arkkipiispa!

Viime toukokuun 27—31 päivinä lähettivät eräät Suomen lutherilaisen kirkkomme jäsenet seuraavansisältöisen vetoomuksen viidentoista huomattavan sanomalehden yleisön palstassa julkaistavaksi:

Vetoomus Suomen evankelislutherilaisen kirkon hallintoelimille.

Seurakuntien jäsenet ovat tottuneet turvautumaan henkisen elämän johtajiin ja kääntymään heidän puoleensa kaikissa selkaisissa asioissa, jotka ovat omiaan aiheuttamaan epävarmuutta siitä, mitä on pälettävä kristitylle oikeana ajattelu- ja toimintatapana.

Nyt on kuitenkin ilmestynyt laajakantoinen kysymys, jonka selvittämisessä eivät kirkkomme johtomiehet ole kyenneet meitä auttamaan, nimittäin kysymys suhtautumisesta juutalaisiin. Tässä kysymyksessä näkyvät pappimmekin olevan eri-, jopa jyrkästi vastakkaistakin, mieltä, mikä ei voi olla aiheuttamatta sielullista hätää seurakuntalaisten keskuudessa. Sillä mistä me sitten voimme saada oikean vastauksen kysymykseemme, ellemme saa sitä niiltä, joiden apuun olemme tottuneet turvautumaan tämänkaltaisissa asioissa?

Olemme saaneet kuulla, että eräs kirkkomme tunnetuimmista johtomiehistä on tässä kysymyksessä esittänyt kantansa seuraavasti: Kristittyinä täytyy meidän — koska juutalaisetkin ovat lähimmäisiämme, ja etenkin, kun he nyt ovat poliittisen vainon alaisina — suhtautua heihin ymmärtäväisyydellä ja lempeydellä. Lisäksi sama kirkkomme johtomies kertoi koettaneensa vaikuttaa virallisiin piireihimme siten, että niin monien juutalaispakolaisten kuin mahdollista sallittaisiin tulla maahamme ja asettua tänne asumaan.

Toisaalta olemme huomanneet "Ajan Suuntaan" sisältyneen, tohtori Martti Lutherin kirjoittaman teoksen — "Juutalaisista ja heidän valheistaan" — arvostelun, josta käy selville, että tuon oppi-isämme kanta tässä kysymyksessä aivan oleellisesti poikkeaa edellämainitun sielunpaimenemme esittämästä kannasta. Tästä kirjasta oli sama kirkkomme johtomies lausunut, ettei hän ole sitä lukenut eikä tiedä, onko kysymyksessä mahdollisesti jokin väärennys, vaikka hän myöntääkin, että tohtori Martti Lutherin kirjoituksien runsaaseen sarjaan sisältyy k.o. tapainenkin kirjoitus, jota olisi kuitenkin arvosteltava, ei irrallisena, vaan kaikkien tohtori Martti Lutherin kirjoituksien yhteydessä. Hänen mielipiteensä on, että Martti Lutherinkin täytyi kristittynä asettua samalle kannalle kuin hän itse.

Tutustuessamme itse sitten Lutherin k.o. teokseen olemme huomanneet, ettei hän siinä ollenkaan asetu samalle kannalle kuin edellämainittu kirkkomme johtomies, vaan ymmärtääksemme aivan jyrkästi päinvastaiselle kannalle.

Miten me maallikot voimme löytää asialle sellaisen ratkaisun, joka vapauttaisi meidät epävarmuudesta ja antaisi omalletunnollemme rauhan, kun emme ole sitä kirkkomme taholta saaneet?

Vetoamme täten Suomen evankelislutherilaisen kirkon hallintoelimiin, kysyen: Mikä on totuus tässä asiassa ja kuinka on meidän asiaan suhtauduttava saadaksemme omalletunnollemme rauhan?

Seurakuntalaisia.

Vain 7 sanomalehteä on julkaissut tämän vetoomuksen, kun taas 8 on jättänyt sen julkaisematta. Kun vetoomuksen lähettäjät tiedustelivat viimemainittujen lehtien toimituksilta, miksei vetoomukselle oltu annettu tilaa, niin Uusi Suomi, Helsingin Sanomat, Karjala, Ilkka, Aamulehti ja Turun Sanomat antoivat täsmälleen samasanaisen vastauksen. "Se toimittaja, josta asia riippuu, on matkalla ja palaa vasta pitkän ajan kuluttua," kun taas Pohjolan Sanomat ilmoitti, ettei se halua sekaantua tällaisiin kysymyksiin.

Juutalaiskysymys on nykyään vielä polttavampi kuin suuren oppi-isämme aikana. Se on nykyaikamme maailmanpolitiikan keskeisimpiä ongelmia. Mikään maa eikä mikään kansa voi olla määrittelemättä siinä kantaansa vaarantamatta olemassaoloaan. Sillä aivan niinkuin aikoinaan lutherilaisuus ja paavinkirkko taistelivat keskenään ihmisten sieluista, niin seisovat nyt vastakkain uuden, kansallis-elimellisen suunnan maat ja juutalais-liberalistisen rahavallan hallitsemat "suuret demokratiat". Tämä jännitys maailmassa ei voi loppua ennenkuin juutalaisongelma on ratkaistu. Ja joskin meidän on jäätävä tuosta valtataistelusta syrjään, niin täytyy meidän toisaalta olla periaatteellisesta kannastamme selvillä siitä varalta, ettemme me sittenkään voisi jäädä syrjään, vaan että meidät vastoin tahtoamme muodossa tai toisessa pakoitettaisiin mukaan.

Martti Lutherin julistus maailman juutalaiskysymyksessä on luonteeltaan periaatteellinen ja nojautuu selviin raamatun kohtiin. Sen pätevyys ei nojaudu vain siihen ajankohtaan, jolloin hän eli ja opetti, eikä ainoastaan hänen omaan kotimaahansa, vaan se on yleispätevä ja vielä tänä päivänäkin ajankohtainen. Hänen "Juutalaisista ja heidän valheistaan"-niminen teoksensa sisältyi vuoteen 1842 saakka hänen koottujen teoksiensa kaikkiin painoksiin, mutta tämän jälkeen ilmestyneistä painoksista on se jätetty kokonaan pois. Tämä on tietenkin selitettävissä siten, että kirjapainoliike Saksassa oli ajan mukana joutunut yhä laajemmassa määrässä juutalaisten käsiin, ja että hänen kantansa juutalaisten suhteen on jyrkästi kielteinen. Oppi-isämmehän menee vaatimuksissaan paljoa pitemmälle kuin minkä esim. Saksan nykyiset vallanpitäjät ovat käytännössä toteuttaneet.

Politikoiminen ei tietenkään kuulu kirkolle. Mutta omantunnonpulan ratkaiseminen ja oikean tien viittaaminen kysymyksessä, joka vaatimalla vaatii kultakin ihmiseltä selvää eli vakaumuksellista kantaa, kuuluu ehdottomasti kirkon velvollisuuksiin. *Sillä ainoastaan selvän vakaumuksen ja puhtaan omantunnon pohjalla voivat ihmiset löytää oikeat ratkaisut maallisissa tehtävissään.* Nimenomaan tässä mielessä on Martti Luther sanonut juutalaiskysymyksessäkin sanottavansa maailmalle julki. Kysymme: Asettautuuko kirkkomme selvästi ja jakamattomasti tässä asiassa hänen kannalleen, vai *kieltääkö Suomen lutherilainen kirkko oppi-isänsä?*

Kun tohtori Martti Lutherin k.o. teoksen suomennos oli ilmestynyt painosta, lähetettiin siitä näytekappaleita suurimmille sanomalehdillemme arvosteltavaksi. Yhtä poikkeusta lukuunottamatta ei mikään sanomalehti ole tietääksemme julkaissut siitä arvostelua. Ja kyseessä on kuitenkin suuren oppi-isämme sellainen teos, joka on jo sadan vuoden aikana ollut suurelle yleisölle melkein tuntematon, ja josta eivät edes lutherilaisen kirkkomme nykyiset papitkaan näy paljoa tietävän.

Eräälle Helsingissä olevalle lutherilaiselle lähetyskirjakaupalle annettiin muutamia kappaleita tätä Martti Lutherin kirjaa myyntitilille. Muutaman päivän kuluttua ne palautettiin kustantajalle, ilmoituksella, *ettei tämä lutherilainen lähetyskirjakauppa katso voivansa tätä tohtori Martti Lutherin kirjaa myydä!* Perusteluksi viitattiin siihen, että muuan "Israelin ystävät"-niminen yhdistys voisi sitä paheksua!

Erään toisen lähetyskirjakaupan johtaja ilmoitti, että hän varmaankin tulisi "saamaan ikävyyksiä" eräiden *lutherilaisten* pappien puolelta, *jos hän sijoittaa Martti Lutherin kirjan näyteakkunaan,* mutta pani kuitenkin sen sitten näytteille.

Eräässä kolmannessa lähetyskirjakaupassa *luvattiin* sijoittaa kirja näyteakkunaan, *mutta lupausta ei täytetty!*

Eräästä yleisestä kirjakaupasta ilmoitettiin kustantajalle, että "määrätyltä taholta" varmasti on tuleva kielto kirjan näyteakkunaan sijoittamiselle, kun lupaa siihen pyydetään.

Kaikki tämä todistaa sitovasti, että meidän pienessä maassammekin, ("jossa tuskin varsinaista juutalaiskysymystä on olemassa") on liikkeellä voimia, jotka *määrätietoisesti vastustavat* tämän kirkkomme oppi-isän teoksen tunnetuksi tulemista, samoinkuin että noihin voimiin on liittynyt *lutherilaisia pappejakin.* Kysymme: *Onko kirkkomme alistunut palvelemaan juutalaista rahavaltaa?*

Ja vaikka tämän alussa esitetty vetoomus onkin jo ollut eräissä lehdissä julkaistu, ei siihen ole tähän mennessä saatu kirkkomme taholta mitään vastausta! Juutalaiskysymys on epäilemättä sekä laajakantoinen että arkaluontoinen. On vielä ymmärrettävissä, että esimerkiksi poliitikkojen hermot pettävät, samoinkuin että raha-

huolet voivat sitoa talouselämän miesten toimintarohkeutta; mutta sitä suuremmalla syyllä on kirkkoamme pidettävä sellaisena tekijänä, jonka *täytyy uskaltaa* siihen vastata, varsinkin silloin kun hermot pettävät muilla. Ei ole mitenkään puolustettavissa, että hengenpaimenemme jättävät seurakuntalaisensa vastausta vaille kysymyksessä, joka koskee selvän vakaumuksen muodostamista pulmallisessa ja tärkeässä ongelmassa. Emme voi uskoa, ettei vastausta heiltä tule, sillä tämä todistaisi, ettei kirkkomme olisikaan enää tehtävänsä tasolla, vaan että hengenpaimeniemme toiminta olisi rappeutunut sellaiseksi tavalliseksi maalliseksi leivänhankinnaksi, jossa käytännölliset "tarkoituksenmukaisuuden vaatimukset" asetetaan siveellisen ja uskonnollisen vakaumuksen edelle. Kysymme: *Välttääkö kirkkomme kannanottoa nykyaikamme ydinkysymyksessä?*

Osoitamme, korkea-arvoisa Herra Arkkipiispa, tämän avoimen kirjeen Teille, siinä toivossa, että Te suvaitsette saattaa Suomen lutherilaisen kirkon korkeimman johdon kannan tässä kysymyksessä sopivalla tavalla, ei ainoastaan tämän pienen lehden, vaan *Suomen kansan* tietoon.

Suurimmalla kunnioituksella

Siniristin toimitus.

"Puheet ja todellisuus"

Tällä otsikolla on nimimerkki "Politicus" Suomen Sosialidemokraatissa hiljattain hyökännyt uutta suuntaa ja IKL:että vastaan tavalla, josta kannattaa kirjoittaa seikkaperäisemminkin.

"Politicus" yrittää näyttää toteen, että uuden suunnan edustajat, väittäesään olevansa kansanvallan kannalla, puhuisivat muka vastoin parempaa tietoaan, ja että heidän tarkoituksensa tämmöisellä puheella olisi johtaa kansaa harhaan. Edelleen "Politicus" väittää, että heidän todellinen päämääränsä olisi muka vain saada valtiovalta käsiinsä ja sen saatuaan ryhtyä siitä itse hyötymään, toisten vahingoksi.

Emme tiedä, kuka "Politicus" on, emmekä voi hänen kirjoituksestaan varmuudella päätellä, onko hän harhaanjohtaja vai harhaanjohdettu.

Otaksukaamme ensiksi, että hän on harhaanjohdettu, s. o. että hän todellakin itse uskoo siihen, mitä hän kirjoittaa. Tässä tapauksessa vastaamme hänelle seuraavasti:

Hän puhuu m. m. "lausunto-, sana-, yhdistys- ja kokoontumisvapaudesta", sekä yleensä kaikesta, "mikä on demokratialle ominaista". Siihen hän, ymmärtääksemme, laskee varsinkin yleisen, yhtäläisen ja salaisen ääni- ja vaalioikeudenkin. Kun hän puhuu "demokratiasta", niin hän siis tarkoittaa, että jokaisella kansalaisella on oltava oikeus tuoda mielipiteensä julkisuuteen, että kaikilla kansalaisilla on oltava oikeus vapaasti kokoontua pohtimaan näitä julkisuuteen tuotuja mielipiteitä, ja että sitten äänten enemmistöllä päätetään kaikista vireillä olevista asioista. Nämä oikeudet ja menettelytavat muodostavat siis hänen käsityksensä mukaan "kansanvallan" ytimen. Ja lisäksi hän on nähtävästi sitä mieltä, että juuri tuollainen tilanne nyt vallitsee Suomessa.

Juuri näistä asioista me olemme hänen kanssaan eri mieltä!

Esimerkiksi vanhan Ateenan kaupungin tasavallassa oli tapana, että koko kansa kokoontui kaupungin torille. Siellä sitten jokainen kansalainen sai esiintyä puhujana ja esittää mielipiteensä, ja tämän jälkeen äänestettiin, jolloin äänten enemmistö määräsi päätöksen. Tämä oli alkuperäinen esikuva siitä "kansanvallasta", jota "Politicus" tarkoittaa.

Suomessa ei ole niin suurta toria, että koko kansamme siihen mahtuisi, eikä tällaista koko kansan kokoontumista voida meillä edes ajatella, jo pitkien matkojen, matkakustannuksien ja ajanhukan vuoksi. Lisäksi puhujia olisi niin runsaasti, ettei kerta kaikkiaan aikaa riittäisi puheenvuorojen myöntämiseen heille kaikille. Tämän vuoksi asioiden julkinen pohtiminen onkin enää mahdollinen ainoastaan välillistä tietä, mikä käytännössä tapahtuu sanomalehdistön sekä irrallisien suurkokouksien (esimerkiksi vaalikokouksien) **välityksellä**. Ja tällöin ei suinkaan kaikilla ole *käytännössä* tilaisuutta saada näkökohtiaan *koko* kansamme tietoon. Sosialidemokraattisella mielipiteittensä esittäjällä ei ole tilaisuutta kääntyä kokoomuspuolueen jäsenten puoleen, eikä kokoomuksellainen voi esittää näkökohtiansa sosialidemokraateille, koska itsekunkin puolueen jäsenten valtava enemmistö lukee vain "omia" lehtiään. Näin ollen "vapaa" mielipiteiden vaihto on muuttunut *mainontakilpailuksi, jossa voitto riippuu rahasta.* Ja silloin "yleisen mielipiteen muodostusta" ei voida enää hyvällä syyllä sanoa "vapaaksi", vaan kansasta on tehty *vaalikarja.* Puhe "kansan tahdosta" on muuttunut tyhjäksi ja harhaanjohtavaksi iskulauseeksi, koska juuri *vapaa* mielipiteiden muodostus on kansan tahdon välttämättömänä edellytyksenä. "Kansanvalta" on muuttunut *puolueallaksi,* jossa *raha* on ratkaisevana tekijänä. Vanha ateenalainen esikuva soveltuu ainoastaan sellaisiin hyvin *pieniin* olosuhteisiin, joista Ateenan kaupunki oli esimerkkinä. Nykyaikamme laajat olosuhteet ja nykyaikainen tekniikka ovat muuttaneet tuon alkuperäisen kansanvallan *irvikuvaksi,* joka avaa suunnattomia tilaisuuksia *poliittiselle keinottelulle.*

Vielä toisessakin suhteessa on tekniikan kehitys muuttanut kansanvallan toteuttamisedellytykset: Vanhan Ateenan yhteiskunnan ongelmat olivat verrattain yksinkertaisia ja silloin voitiinkin pitää todennäköisenä, että enemmistön päätökset useimmissa tapauksissa osuivat oikeaan. Nykyaikamme valtioiden ongelmat ovat sitä vastoin suurimmalta osaltaan hyvin monimutkaisia ja teknillisiä, ja niiden oikea arvostelu sentähden useimmissa tapauksissa vaatii suurta asiantuntemusta, jota ei kansan suurilla joukoilla voi olla. Tästä seuraa pakosta, että enemmistöpäätökset näissä kysymyksissä enimmäkseen ovat päin vastoin *harhaan osuvia,* ja näin on sitä suuremmalla syyllä asian laita, koska nuo päätökset ovat usein ainoastaan tai pääasiassa jonkun määrätyn eturyhmän vilpillisen mainonnan tuloksia.

Kolmas tärkeä näkökohta on, että Ateenan asukkailla oli tilaisuus tarpeen vaatiessa kokoontua, pohtia ja päättäjä asioistaan käytännöllisesti katsoen *milloin tahansa.* Meidän päivinämme "kokoontuu" — kuvannollisesti puhuen — Suomen kansa vain joka kolmas vuosi, nimittäin eduskuntavaalejaan toimittamaan. Tällöin on tavallisesti jokin määrätty ongelma etualalla, esimerkiksi vaikkapa kieltolakikysymys. Jos minä nyt olen tänä vuonna äänestänyt jotakin ehdokasta sentähden, että hän edustaa minun kantaani kieltolakikysymyksessä, niin ei ole ollenkaan sanottu, että tuo sama mies kaksi ja puoli vuotta myöhemmin edustaa minua esimerkiksi viljatullikysymyksessä sillä tavalla kuin minä tahtoisin. Juuri kieltolakiongelma olikin suorastaan loistavana esimerkkinä siitä, että eduskunnan kanta saattaa olla aivan jyrkässä ristiriidassa itse kansan tahdon kanssa.

Nykyisen puoluevoittoisen parlamentarismin huutavia epäkohtia voitaisiin luetella vielä pitkältikin, mutta jo nämä esimerkit riittävät todistukseksi siitä, ettei suinkaan puolueparlamentaarisen "demokratian" vastustamisen tarvitse merkitä itse *kansanvallan periaatteen* vastustamista, vaan päin vastoin on hyvinkin ymmärrettävissä, että ihmiset ovat ryhtyneet harkitsemaan, eikö voitaisi löytää uusia **järjestelymuotoja**, joiden avulla *nykyaikamme olosuhteissa* olisi helpompi toteuttaa kansan oikeus hallita ja määrätä omia kohtaloitaan — se on : toteuttaa kansanvalta. On selvää, että nämä *uudet* muodot eivät enää voikaan olla *samoja* kuin ne, joita "Politicus" pitää "kansanvallalle ominaisina", mutta tämä ei vielä todista, että ne olisivat kansanvallan *vastaisia.* Ne ovat ainoastaan *uusia* ja vaikuttavat *oudoilta,* ja sentähden kaavamaisesti ajattelevat ihmiset *pelkäävät* niitä jotenkuten samalla tavalla kuin maaseutumme asukkaat säikähtyivät nähdessään ensimmäiset automobiilit. Neuvomme "Politicusta" ottamaan näistä uusista asioista seikkaperäisemmin selkoa, ennenkuin hän tuomitsee niitä, sillä muuten hänen kirjoituksensa jäävät vain hänen ajattelunsa laiskuuden, jäykkyyden ja pintapuolisuuden ilmaisuiksi.

Jos taas "Politicus" ei ole harhaanjohdettu vaan *harhaanjohtaja,* niin silloin on siihen lyhyesti sanottava, että hänen sepustuksensa on rakennettu "ottakaa varas kiinni"-kaavan mukaan. Silloin hänen kirjoituksensa tähtää vain nykyisten puoluepomojen vallan suojelemiseen, ja siinä tarkoituksessa hän yrittää syyttää uuden suunnan edustajia juuri sellaisista valtapyyteistä ja tahallisesta asioitten väärässä valossa esittämisestä, mihin hän itse on syypää. Silloin ei kannata keskustella hänen kanssaan, koska ei ole kysymyksään rehellisestä mielipiteiden punnitsemisesta.

Helsinki 1939 - Helsingin Kauppakirjapaino Oy